

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

OKRĘG WARMIŃSKO-MAZURSKI

Stanowisko

Warmińsko-Mazurskiego Okręgu ZNP

w sprawie wynagrodzenia pracowników oświaty w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkół

Zawieszenie zajęć w placówkach oświatowych w związku ze zwalczaniem koronawirusa, spowodowało liczne pytania natury prawnej dotyczące wynagrodzenia pracowników oświaty w tym okresie. Karta Nauczyciela nie reguluje kwestii związanych z instytucją przestoju, w związku z tym zastosowanie ma art.91c ust.1 KN. Zgodnie z którym w zakresie spraw wynikających ze stosunku pracy, nieuregulowanych przepisami KN mają zastosowanie przepisy Kodeksu Pracy. Na mocy przywołanego artykułu, ustalenie prawa do wynagrodzenia w okresie zawieszenia zajęć opisane jest w art. 81 § 1 Kodeksu Pracy. Przepisy te dotyczą zarówno nauczycieli jak i pracowników niepedagogicznych. Prawo do wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy ma ustaloną linię orzeczniczą sądów powszechnych. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 października 2007r. (I PK 126/07 LEX nr 467413) stwierdził: „Z orzecznictwa Sądy Najwyższego oraz z dorobku doktryny wynika iż powszechnie przyjmuje się, że pojęcie gotowości do pracy pracownika ma miejsce w sytuacji łącznego wystąpienia: zamiaru wykonania pracy, faktycznej możliwości wykonywania pracy, zewnętrznego wyrazu woli świadczenia pracy oraz pozostawania do dyspozycji podmiotu zatrudniającego przez cały czas niemożności wykonywania pracy”. Nauczycielowi który spełniał te warunki i doznał przeszkód w świadczeniu pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy, przysługuje na podstawie art. 81 § 1 Kodeksu Pracy 100% wynagrodzenia o którym mowa w art. 30 Karty Nauczyciela. Wynagrodzenie nauczyciela składa się między innymi: z wynagrodzenia zasadniczego, dodatków za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy za warunki pracy, **wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe**. W uchwale z 6 sierpnia 1987r. (sygn. akt III PZP 29/87, OSNC 1989/1/9) Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że „prawidłowa wykładnia art. 35 ust. 4 KN prowadzi do wniosku, że nauczyciel nie zachowuje prawa do wynagrodzenia za nieodbyte godziny ponadwymiarowe tylko wtedy, gdy przeszkoda (także niezawiniona) w ich odbyciu leży po jego stronie. Jeżeli natomiast nie odbył tych lekcji z innych przyczyn, chociażby niezawinionych, a nawet niezależnych od szkoły, zachowuje prawo do takiego wynagrodzenia. Szkoła bowiem, a nie nauczyciel odpowiada za prawidłową organizację pracy i na niej spoczywa obowiązek umożliwienia nauczycielowi realizacji godzin pracy (także ponadwymiarowych) zgodnie z planem pracy dydaktycznej. Ryzyko realizacji programu spoczywa na szkole, którego nie może ona przerzucić na nauczyciela także wtedy, gdy odbycie lekcji jest uniemożliwione z powodu nieobecności uczniów na skutek zamknięcia szkoły, np. w okresie niskich temperatur, braku opał czy **epidemii**. Należy zwrócić uwagę że liczba godzin dydaktycznych w tym ponadwymiarowych wynika z zatwierdzonego przez organ prowadzący arkusza organizacyjnego szkoły i jest pochodną między innymi liczby kadry nauczycielskiej i ilości godzin dydaktycznych wynikających z ramowych planów nauczania.

Minister Edukacji Narodowej rozporządzeniem z dnia 20 marca 2020r. w sprawie szczegółowych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty (Dz.U. z 2020r. poz. 493) wprowadził regulacje prawne nakładające obowiązek realizacji zadań edukacyjnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wykonywanie pracy w sposób zdalny lub w sposób określony przez dyrektora (wyjątek) jest formą wykonywania

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

OKRĘG WARMIŃSKO-MAZURSKI

obowiązków nauczycielskich, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1 Karty Nauczyciela, za które należy się pełne wynagrodzenie.

Rozporządzenie reguluje w pewnym zakresie kwestie pracownicze, między innymi:

- nauczyciel realizuje kształcenie na odległość w **ramach obowiązującego go przed dniem wejścia w życie rozporządzenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w tym godziny nadwymiarowe** (§ 7 ust. 1);
- do obowiązków i kompetencji dyrektora szkoły należy ustalenie zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (§ 7 ust. 2).

Wprowadzone przepisy nie wyposażają organów prowadzących w dodatkowe szczególne uprawnienia. Wszelkie próby wpływania przez samorządy na ograniczenie liczby zajęć dydaktycznych w tym godzin nadwymiarowych lub sposobu rozliczania czasu pracy nauczycieli należy uznać za działania nie mające podstaw prawnych.

W przypadku pracowników niepedagogicznych stosuje się przepisy ustawy o pracownikach samorządowych, rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, regulaminu wynagradzania na poziomie każdej placówki oświatowej i umowy o pracę. Zgodnie z odesłaniem zawartym w art. 43 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, zastosowanie mają również przepisy art. 81 ust. 1 Kodeksu Pracy. W zaistniałej sytuacji pracownicy administracji i obsługi placówek oświatowych, którzy nie zostali dopuszczeni do pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy ale pozostają w dyspozycji pracodawcy i mogą bezzwłocznie podjąć pracę zachowują prawo do pełnego wynagrodzenia, łącznie z dodatkami. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2012r, II PK 193/11 stwierdza iż „wynagrodzenie pracownika wynikające z jego osobistego zaszeregowania określonego stawką godzinową lub miesięczną, należy rozumieć jako stawkę wynagrodzenia zasadniczego. Natomiast w uchwale z dnia 30 grudnia 1986r. III PZP 42/86 Sąd Najwyższy stwierdził, że wynagrodzenie wynikające z osobistego zaszeregowania, o którym mowa w art. 81 § 1 KP obejmuje również dodatek funkcyjny.

Zarząd Warmińsko-Mazurskiego Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego stoi na stanowisku, że w okresie zawieszenia zajęć, zarówno nauczycielom jak i pracownikom niepedagogicznym należy wypłacić wynagrodzenie w pełnej wysokości ze wszystkimi dodatkowymi składnikami.

PREZES OKRĘGU
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

/ Janusz Kosiński /

Olsztyn, 1 kwietnia 2020 r.